



# Міжнародний день рідної мови

**21 ЛЮТОГО**



ВІКІПЕДІЯ  
Вільна енциклопедія

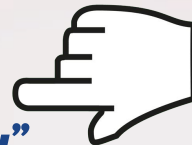
# Міжнародний день рідної мови, також Міжнародний день материнської мови

(англ. International Mother Language Day) — день, який відзначають щороку **21 лютого**, починаючи з **2000 року**. Про “підтримку мовного та культурного різноманіття та багатомовності” було оголошено на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО, що проходила 26 жовтня — 17 листопада 1999 року в Парижі.





РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ  
14 лютого 2002 року № 34/2002-рп  
“Про відзначення Міжнародного дня рідної мови”



В Україні це свято існує з **2002 року**, коли з метою зміцнення державотворчої функції української мови, сприяння вільному розвитку і використанню інших мов національних меншин України, Президент України підписав розпорядження про відзначення Міжнародного дня рідної мови.



# Історія виникнення свята



**1952 року** тогочасна влада Пакистану проголосила урду єдиною державною мовою, рідною вона була лише для 3 % населення. Це було негативно сприйнято, особливо на сході, де майже винятково розмовляли бенгальською мовою.

**21 лютого 1952 року**, під час демонстрації протесту в Дацці, поліція та військові вбили кількох студентів-демонстрантів.

Після проголошення незалежності Східного Пакистану (Бангладеш) 1971 року, цей день відзначають в країні як день мучеників.

За пропозицією Бангладеш ЮНЕСКО проголосило **21 лютого 2000 року** першим міжнародним днем рідної мови.



*Пам'ятник жертвам боротьби за статус бенгальської мови, встановлений на території університету в Дацці.*



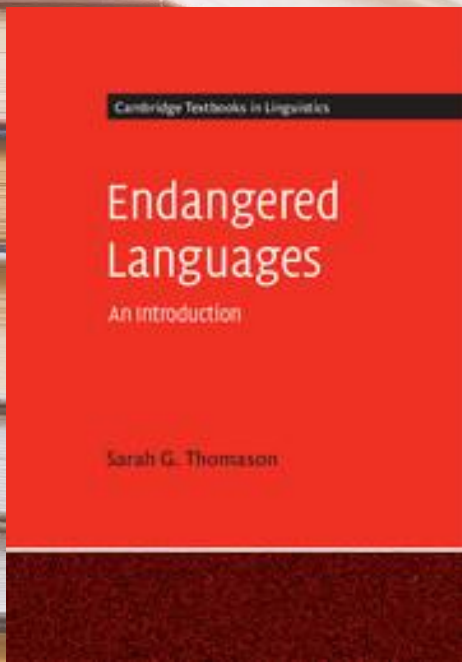
За даними ЮНЕСКО, у світі існує  
**близько 6000 мов,**  
**43%** із них знаходяться під загрозою зникнення.

На думку фахівців, це трапляється в тому випадку,  
коли її перестають, з тої чи іншої причини, вживати  
та вивчати **більш як 30%** носіїв мови.

Лише в **Європі небезпека загрожує 30 мовам,**  
а 13 із них перебуває на межі зникнення.

**Кожні 14 днів** вимирає одна з численних мов світу.  
Науковці б'ють на сполох: до 2100 року половина  
з них може взагалі зникнути.

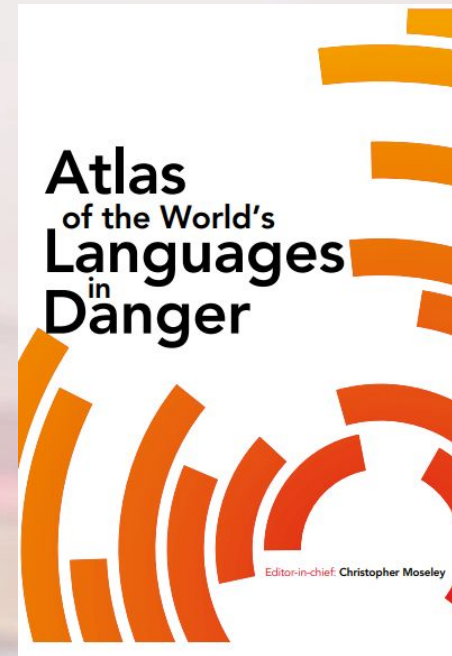


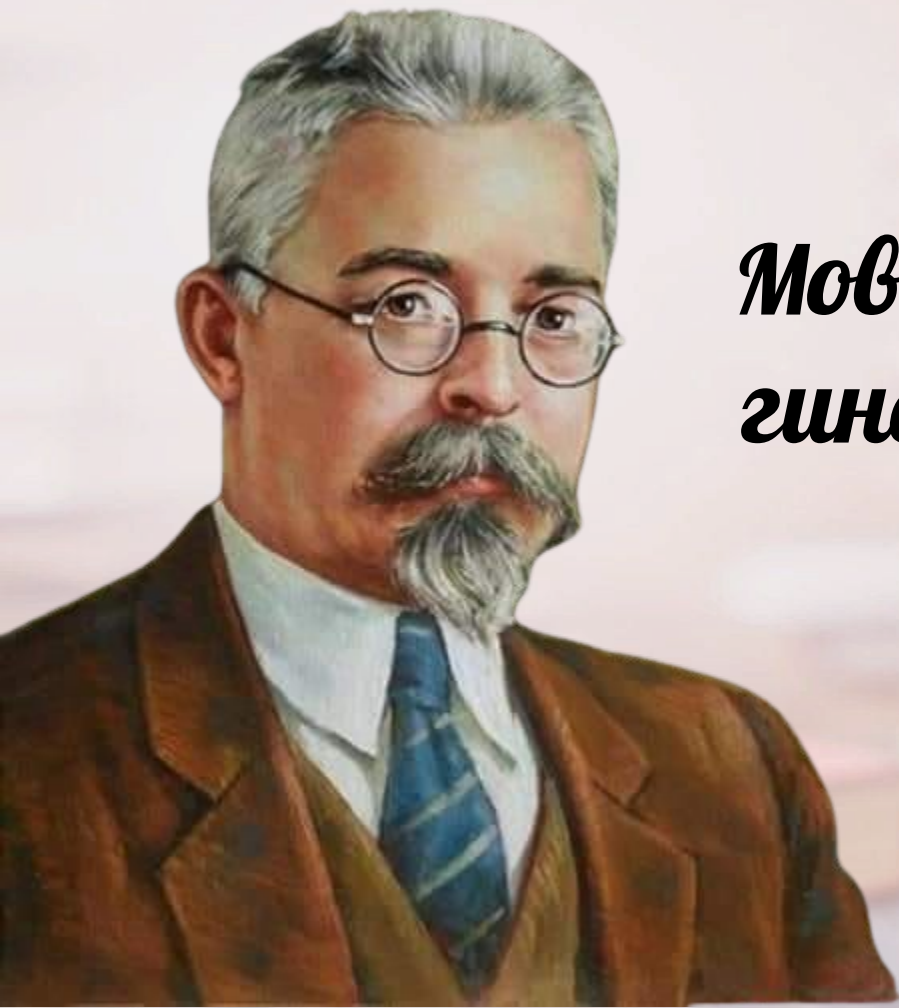


У 2009 році учені Кембриджського університету почали архівувати мови, що вмирають й збирати аудіо та відеофайли з народними міфами, легендами та піснями. Отриману інформацію зацифровують. ЮНЕСКО своєю чергою закликає до збереження мовного різноманіття е світі.

Експерти видали **“Червону книгу зникаючих мов”** (Red Book of Endangered Languages), а також **“Атлас мов світу, що знаходяться під загрозою зникнення”** (Atlas of the World’s Languages in Danger).

Востаннє Атлас оновлювали у 2010 році за підтримки уряду Норвегії. Видання має англійську, французьку та іспанську версії та містить близько 2500 мов (230 з яких уже зникли з 1950 року).





***Мова – то серце народу:  
гине мова – гине народ.***

***Іван Огієнко,  
український науковець, єпископ ППЦ,  
предстоятель УПЦ(к), політичний, громадський  
і церковний діяч, мовознавець, лексикограф,  
історик церкви, педагог.***

# Найскладніші мови світу



*Туристам, які відвідують Ісландію, часом непросто вимовити місцеві назви, настільки вони довгі і складні*

**Баскська.** Цією мовою, що вважається найбільш складною на теренах Європи, говорять близько 800 000 осіб. І хоча басків алфавіт складається з 22-х букв, граматику цієї мови дуже складно.

**Фінська.** У фінській мові 15 відмінків, близько 100 дієвідмінювань і особистих форм дієслова.

**Ісландська.** У ісландській мові безліч важковимовних довгих слів, а також дуже складна граматику.

**Китайська.** Вираз “китайська грамота” не дарма є синонімом чогось неймовірно складного. В ній понад 85 000 ієрогліфів, а для того, щоб почати читати, необхідно освоїти близько 1500-2000 ієрогліфів. Вона також занесена в Книгу рекордів Гіннеса.

**Табасаранська.** На табасаранській мові говорять табасари, що живуть переважно в Дагестані. Чисельність носіїв цієї неймовірно складної мови становить близько 125 тисяч осіб. У мові понад 40 відмінків і складна система відмінювання дієслів.

**Чиппева.** Цією мовою говорять всього близько 5 000 осіб народу чиппева з-поміж корінних індіанців Північної Америки. У цієї дивовижної мови нараховують близько 6 000 форм дієслова.



# Найскладніші мови світу



Індіанець навахо  
в національному  
костюмі

**Японська.** Японська мова досить складна для вивчення, завдяки специфічній граматиці та безлічі ієрогліфів.

**Навахо.** Вона настільки важка для вивчення, що її навіть використовували в якості шифру під час Другої світової війни, а самі індіанці працювали радистами.

**Туюка.** Мовознавці налічують у цій мові понад 100 класів іменників. У мові туюка багато складнощів у словоутворенні, а також специфічні дієслівні закінчення.

**Ескімоська.** Носіями ескімоської мови зараз є близько 85 000 осіб, а самі ескімоси поступово втрачають навички опанування рідною мовою і переходять на англійську.

**Койсанские мови.** У цій мові є специфічні приголосні, які клацають, а сама мова формувалася під впливом тривалої ізоляції його носіїв від сусідніх народів.

**Тагальська.** Цією мовою говорять близько 50 мільйонів осіб, в основному це жителі Філіппін. Мова належить до тональних мов, у якій дуже важливі нюанси інтонації, з якою вимовляється той чи інший звук.

# Топ найскладніших мов світу



# Найпопулярніша мова у світі



## 5 найкращих мов світу за кількістю носіїв

- **Англійська:**  
1 132 366 680 мовців
- **Мандарин  
китайська:** 1  
116 596 640 мовців
- **Хінді:**  
615 475 540 мовців
- **Іспанська:**  
534 335 730 мовців
- **Французька:**  
279 821 930 мовців

Найпоширенішою мовою у світі є **англійська**, більшість носіїв знають англійську як свою другу мову. Загалом англійську мову розмовляють понад 1,13 мільярда, з них понад 379 мільйонів говорять як рідну мову. Англійська мова є частиною індоєвропейського дерева мов, яке також містить деякі інші найпопулярніші мови світу, як-от іспанська та французька.



Англійська мова розділилася на піджин і креольську мову в результаті колоніалізму, як ямайський патуа, нігерійський піджин і сингліш.

*Чи знаєте ви як звучать найпоширеніші мови світу? Відгадай мову. Цікавий тест-загадка.*



# Мови, що вимирають



Сьогодні існує близько 360 мов, якими говорять менш як 50 осіб.

У ЮНЕСКО зазначають, що про загрозу вимирання мови можна говорити тоді, коли батьки перестають вчити цієї мови своїх дітей і коли її не використовують у повсякденному вжитку. Зазвичай такі мови є “другими” і ними розмовляють лише дорослі.

Серед них: кримськотатарська, іжорська, вепська, удегейська, нижньолужицька, селькупська, їдиш, нівхська, кетська.

Відповідно до інформації ЮНЕСКО у 2018 році 2500 мов були у групі ризику.

Міжнародна організація розподіляє такі мови у **6 категорій**:

**“мови у безпеці”**: передача мови не переривається;

**“вразливі мови”**: більшість дітей розмовляють мовою, але не у всіх родинах;

**“мова безумовно під загрозою”**: діти більше не вивчають мову як “рідну мову” вдома;

**“мова під загрозою зникнення”**: мовою говорять бабусі та дідусі та старше покоління; батьки мову розуміють, але не говорять нею з дітьми або між собою;

**“мова у критичній небезпеці”**: наймолодші носії – це бабусі та дідусі та старше покоління, які розмовляють мовою рідко;

**“вимерла мова” (мертва, згасла, зникла мова)**: носіїв не залишилося (санскрит, латина, староцерковнослов'янська, коптська, староефіопська).

# Топ 10 зникаючих мов світу

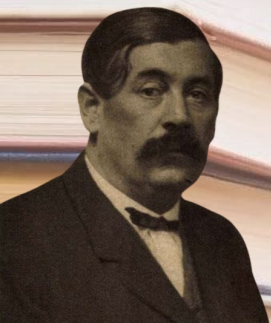


- **Камікуро** (каміколо, камеколо, камікура).
- **Думи** (дум ібо, думи бро, лсі рай, род обо, сотмалі).
- **Онгота** (біра (й) ле).
- **Лиқи** (Моар).
- **Танема** (танима, тетаво).
- **Ньерен**.
- **Чемеуеві** (чемегуеві).
- **Лемеріг** (пак, бек, сасар, леон, лем).
- **Каїксана**.
- **Таушіро** (Пінчем, Пінч).



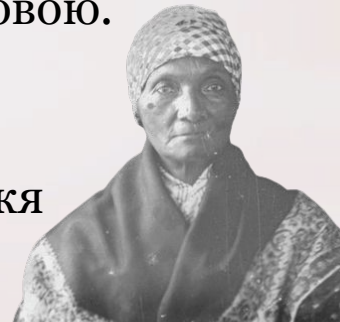
Сьогодні існують багато мов, якими говорить не більше тисячі людей.  
Є й особливі випадки, наприклад, Мансі – наріччям північноамериканських  
індійців, розмовляє лише двоє осіб, яким уже понад 70 років.

# Останні носії мов



**Іштван Варро** (угор. *Varró István*; 1697—1770) — угорський куман, остання відома людина, яка розмовляла половецькою мовою.

**Доркас Гонорабль** (1770 – 1855) — індіанка з народу вампаноагів, остання корінна жителька острова Нантакет (біля східного узбережжя США, штат Массачусетс) та остання носійка массачусетської мови.



**Іші** (англ. *Ishi*; бл. 1860 — 1916) — індіанець, якого вважають останнім відомим представником племені яхі, південної гілки народності яна, і одночасно останнім носієм південного діалекту мови яна.

**Тевфік Есенч** (тур. *Tevfik Esenç*; 1904 — 1992) — останній носій убихської мови, представник черкеської громади Туреччини, відомий своєю активною співпрацею у дослідженні й вивченні цієї мови.



# Останні носії мов



**Кристіна Кальдерон** (*Cristina Calderón*; 1928 — 2022) — чилійська співачка та етнографиня, остання чистокровна представниця індіанського народу яганів та остання роїдномовиця яганської мови.



**Едвард “Нед” Маддрелл** (1877 — 1974) — рибалка з острова Мен, останній носій менської мови, для якого вона була рідною.



**Доллі (Дороті) Пентріт** (хрещена 1692 — 1777) — мешканка Великої Британії, торговка рибою, яку деякі історики називають останньою людиною, для якої корнська мова була рідною.

**Клавдія Захарівна Плотникова-Анджигатова** (бл. 1893 — 1989) — останній носій камасинської мови (і, як така, — будь-якої з саянських самодійських мов).





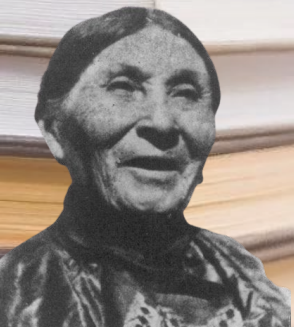
# Останні носії мов



**Мері Сміт Джонс** (англ. *Marie Smith Jones*; 1918 — 2008) — індіанка з південної Аляски, остання носійка еякської мови. Вона була почесним вождем племені еяків і останньою чистокривною їхньою представницею.



**Туоне Удайна** (далмат. *Tuone Udaina*, італ. *Antonio Udina*; 1821 — 1898) — вважається останнім носієм далматинської мови.



**Фіделія Енн Госкотт Сміт Філдінг** (1827 — 1908), також відома як *Dji'ts Bud dnasa* (“Летючий птах”). Була незалежною жінкою, яка добре зналася на племінних традиціях і продовжувала говорити традиційною могоганською мовою протягом своїх років.

**Хуана-Марія** (ісп. *Juana Marie*, померла 19 жовтня 1853) — відоміша в історії як **Самотня жінка з острова Сан-Ніколас**, остання представниця індіанського племені ніколеньо.



# 11 найцікавіших фактів про мови світу та їх популярність



**МОВИ СВІТУ**





***Нації вмирають  
не від інфаркту -  
спочатку  
їм відбирає мову.***

***Ліна Костенко,  
українська поетеса-шістдесятниця,  
письменниця, дисидент.***



У Міжнародний день рідної мови  
хочеться говорити про найріднішу  
мову – свою. Українська мова.

Яка вона – чи складна, чи  
насправді така милозвучна,  
як нам здається?



# Що таке українська мова?





В Україні під загрозою перебувають **понад 10 мов**.  
Караїмська мова на території Кримського півострова вважається  
зниклою, а у західних областях вона під загрозою зникнення.  
У небезпеці також кримськотатарська, ногайська мови, мова  
маріупольських греків і кримський варіант турецької мови.  
Русинська мова на Закарпатті має статус “вразливої”.



Протягом останніх чотирьох століть  
**українську мову** намагалися знищити  
найбільшу кількість разів порівняно з  
іншими мовами — **аж 134 рази!**  
Проте вона існувала і сьогодні нею  
розмовляють, навчаються, співають,  
пишуть поезію та прозу.



За різними даними, українська мова посідає

**25 або 32 місце**

за кількістю носіїв серед найпоширеніших мов у світі.

Для **36 - 37,5 мільйонів** осіб  
українська мова є рідною.

Загалом у світі **41 - 45 мільйонів** осіб  
володіють українською.

В Україні живе понад **130 національних**

**меншин** – носіїв 79 мов. До найпоширеніших з них (кількість носіїв не менше 1 000 осіб), за переписом 2001 року, належать

**43 мови.**





**Як і раніше, очевидна істина: мова має значення. Це та рушійна сила, яка об'єднала українців і весь світ та веде до перемоги України. Підтримувати культурне розмаїття, захищати мови корінних народів, утверджувати українську мову як державну, посилювати обороноздатність держави - наше спільне завдання.**

**Тарас Кремень,**

*український політик, науковець, громадський діяч.  
Уповноважений із захисту державної мови.*



*Українська мова офіційно визнана однією з найкрасивіших:  
вона посідає у світі*



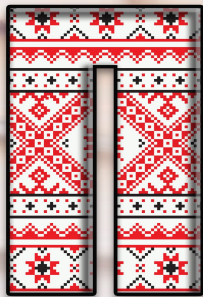
за мелодійністю  
(після італійської)



за красою лексики  
(після французької  
та перської)



*Літера*



*найбільш уживана  
в українській абетці.*

На цю літеру починається  
найбільша кількість слів.

*Літера*



*найменш уживана  
в українській абетці.*

Слова, які починаються  
з цієї літери, в переважній  
більшості випадків,  
є запозиченими.



**Українська мова** належить до старописемних мов — її писемна традиція налічує близько тисячоліття.

Починаючи з XVIII й до XIX століття в українській мові використовувалося **до 50 різних систем письма** (але не письменностей).

Тому за кількістю орфографії (але не письменностей), українська мова перевершує найскладнішу — монгольську.

Відповідно до даних Національної Академії Наук України, сучасна українська мова містить приблизно **256 тисяч слів**.



# Пам'ятна монета присвячена українській мові



Пам'ятна монета присвячена українській мові. Мова – не лише засіб спілкування, але й носій багатой культурної спадщини, це частина нашого генетичного коду. Саме мова в надскладний момент історії України стала фундаментом нашого єднання, нашою зброєю. Сьогодні українською мовою промовляє дух свободи, який вражає весь світ.



**На реверсі монети** розміщено стилізовану композицію, що складається з літер української абетки; у композиції виділені літери Г, Ї, Є, І, що вирізняють українську мову фонетично і графічно серед культур, що послуговуються кирилицею.



Загальний тираж монет – до 75 000 штук.

Продаж монет стартував 29 листопада 2023 року.

Дизайн монети створили художники Володимир Таран, Олександр Харук та Сергій Харук. Втілював ідею дизайну скульптор Володимир Дем'яненко.

**На аверсі монети** розміщено: стилізовану літеру І із соловейком, що символізує мелодійність та співучість української мови, у центрі літери – малий Державний Герб України; на дзеркальному тлі монети розміщено текстуру із контурів літер української абетки.



## Державний гімн України

Ще не вмерла України і слава, і воля,  
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.  
Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці.  
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,  
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, в бій кривавий, від Сяну до Дону,  
В ріднім краю панувати не дамо нікому,  
Чорне море ще усміхнеться, дід-Дніпро зрадіє,  
Ще у нашій Україні — доленька наспіє.

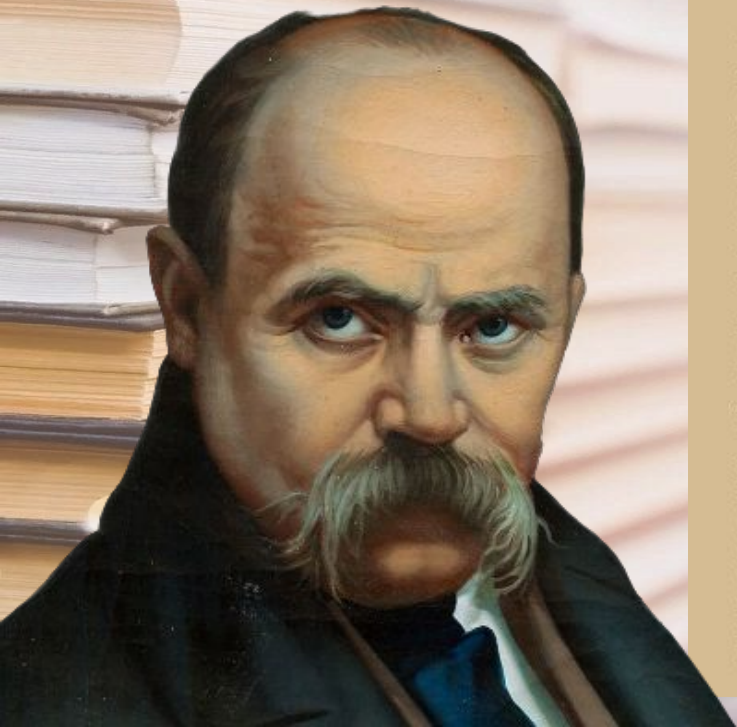
Душу, тіло ми положим за нашу свободу,  
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

А завзяття, праця щира свого ще докаже,  
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже,  
За Карпати відіб'ється, згомонить степами,  
України слава стане поміж народами.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу  
І покажем, що ми, браття, козацького роду

Особливістю української мови є те, що вона багата на зменшувальні форми. Зменшувально-пестливу форму має, як не дивно, навіть слово “вороги” — “вороженьки”.

# Найбільше перекладів серед українських творів має “Заповіт” Тараса Шевченка – 147 мовами



## Заповіт

Як умру, то поховайте  
Мене на могилі,  
Серед степу широкого,  
На Вкраїні милій,  
Щоб лани широкополі,  
І Дніпро, і кручі  
Було видно, було чути,  
Як реве ревучий.  
Як понесе з України  
У синє море  
Кров ворожу... отойді я  
І лани і гори —  
Все покину і полину  
До самого Бога  
Молитися... а до того  
Я не знаю Бога.  
Поховайте та вставайте,  
Кайдани порвіте  
І вражою злою кров'ю  
Волю окропіте.  
І мене в сем'ї великій,  
В сем'ї вольній, новій,  
Не забудьте пом'янути  
Незлим тихим словом.



## Запаведзь

Як памру я, похавайце  
На Ўкраїне мілай,  
Сярод стэпу на кургане,  
Дзе продкаў магіла:  
Каб нязмеранае поле,  
Дняпро і абрывы  
Было відна,— было чутна,  
Як раве бурлівы!  
Як пагоняць з Украіны  
У сіняе мора  
Кроў варожжу... Во тады я  
І нівы і гори —  
Ўсе пакіну й да самога  
Бога палунаю  
Маліціся... А да тых пор -  
Бога я не знаю!  
Пахавайце ды ўставайце,  
Кайданы парвіце  
І варожай злой крывёю  
Волю акрапіце!  
І мяне у сям'ї вялікай,  
Ў сям'ї новай, вольнай,  
Не забудзьце памянучі  
Добрым ціхім словам.



## Testament

Kiedy umrę to na wzgórzu  
Wzniesicie mi mogiłę,  
Pośród stepu szerokiego  
Ukrainy miłej.  
Aby łany rozłożyste  
I brzeg Dniepru stromy  
Można było widzieć, słyszeć  
Jego grzmiące gromy.  
Gdzie uniesie z Ukrainy  
Do siniego morza  
Wrażą krew... dopiero wtedy  
I łany, i wzgórze -  
Wszystko rzucę i uleczę  
Do samego Boga,  
Aby modlić się... aż dotąd  
Ja nie uznaję Boga.  
Pochowajcie mnie i wstańcie,  
I kajdany rwijcie,  
I posoką, wraźą juchą,  
Wolność swą obmyjcie.  
Mnie zaś w wielkiej już rodzinie,  
W kraju wolnym, nowym,  
Pamiętajcie wspomnieć czasem  
Dobrym, cichym słowem.



## Závet

Keď ja zomriem, zahrabte ma,  
bratia, na mohyle,  
prostred stepi širo-širej,  
v Ukrajine milej,  
by úrodné lány poli,  
Dnepr prostred lúčín  
bolo vidieť, bolo počuť,  
ako reve - hučí.  
Keď poniesie z Ukrajiny  
do belasých morí  
krv tyranskú, potom i ja  
rodné lány, hory,  
všetko nechám, potom uznám  
všemocného boha,  
- pomodlím sa... No dovedy -  
ja nepoznám boha.  
Pochovajte. A povstaňte,  
putá zlomte smelo  
a polejte slobodienku  
krvov nepriateľov!  
A na mňa vo veľkom rode,  
v rode voľnom, novom,  
pamätajte, spomeňte si  
dobrým, tichým slovom.

# Міжнародний день рідної мови



ДНІПРО TV

21 лютого  
Міжнародний день  
рідної мови



# В Україні рідній мові присвячене ще одне свято – День української писемності та мови.

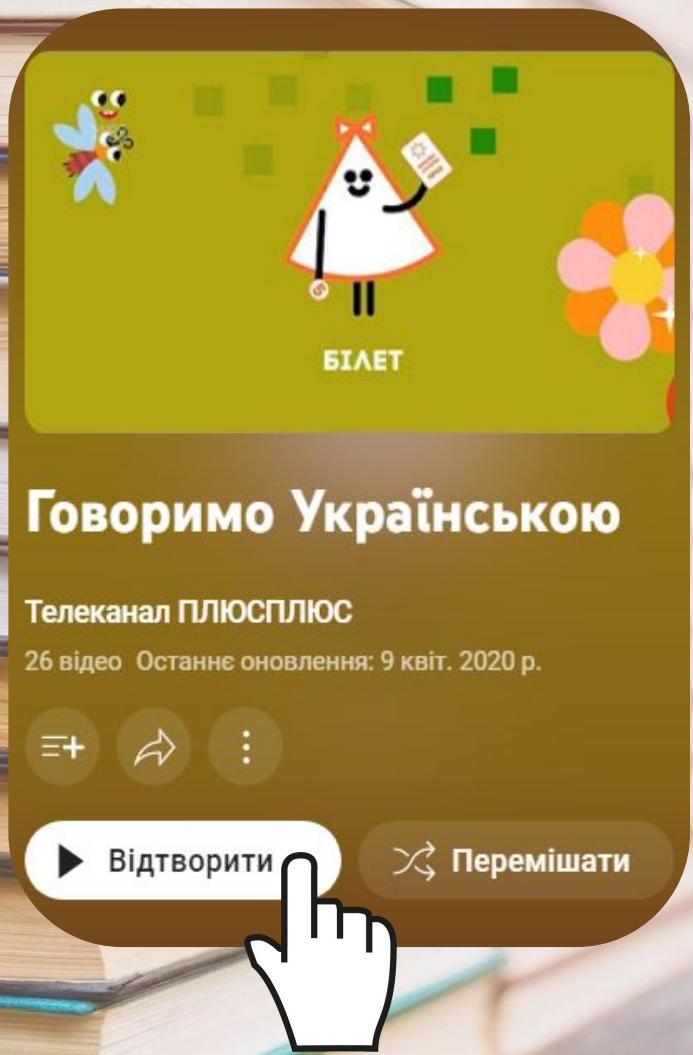


Свято започатковане  
**9 листопада 1997 року,**  
коли Президент України Леонід Кучма на  
підтримку ініціативи громадських організацій та  
з урахуванням важливої ролі української мови  
в консолідації українського суспільства видав  
Указ № 1241/97 “Про День української  
писемності та мови”.

**28 липня 2023 року** Президент України Володимир Зеленський  
підписав указ про зміну дати святкування з **9 листопада на 27 жовтня.**  
Зміни були внесені через перехід Православної церкви України та  
Української греко-католицької церкви на новоюліанський календар.



# Творимо Українською



Новий, анімаційний, соціально важливий проєкт телеканалу ПЛЮСПЛЮС, створений за підтримки Міністерства культури України, для популяризації української мови серед дитячої аудиторії.

Проєкт в ігровій, анімаційно-розважальній формі розповідає правила та особливості, властиві українській мові.



# Уроки української мови. Вчимо українську.

сніданок  
1+1

ДЕ ПЕРЕВІРИТИ  
НАПИСАННЯ  
СЛІВ?

ВЧИМО УКРАЇНСЬКУ



## Уроки української мови

Сніданок з 1+1

511 відео 1 340 772 перегляди Оновлено сьогодні



Відтворити



Перемішати



Сміятися з когось, чи над кимось? Як говорити українською: “оранжевий” чи “помаранчевий”? Що таке шати, серпанки та блавати? — Відповіді на ці та багато інших питань ви можете знайти у рубриці “Сніданку з 1+1” “Вчимо українську”.

Експерт Олександр Авраменко разом із Фросею допомагають вивчати українську мову, пояснюють незрозумілі слова, з'ясовують усі нюанси вживання тих чи інших виразів та збагачують ваш словниковий запас.

Дивіться “Вчимо українську” та збагачуйте свою мову.

# Корисні інтернет-ресурси



**мова**  
ДНК НАЦІЇ



**ТРЕНАЖЕР З ПРАВОПИСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**  
Пізнавайте, вчіться, розвивайтесь!



**Словотвір**

Офіційний сайт  
Української мови



**LanguageTool**  
Перевірка граматики



**Лайфхаки з української  
МОВИ**

## Онлайн-словники

*Словник скорочень української мови*

*Академічний тлумачний словник української мови*



# Рідна мова



**Мово рідна!**

Коліскова

Материнська ніжна мова!

Мово сиш й простоти, -

Тей, яка ж прекрасна Ти!

Перше слово - крик любови,

Сміх і радість немовляти -

Неповторне слово "Мати" -

Про життя найперше слово...

Друге слово - гімн величний,

Трім звитяз і клекіт орлій, -

Звук "Вітчизни" неповторний

І простий, і предковічний...

Ну, а третє слово - "Мила" -

Буря крови, пісня рвійна

І така, як пах любистку,

І така, як мрійка мрійна...

Перейшов усі світи я -

Є прекрасних мов багато,

Але першою, як Мати,

Серед мов одна лиш ти є.

Ти велична і проста.

Ти стара і вічно нова.

Ти могутня, рідна мово!

Мово - пісня коліскова.

Мова - матері уста.

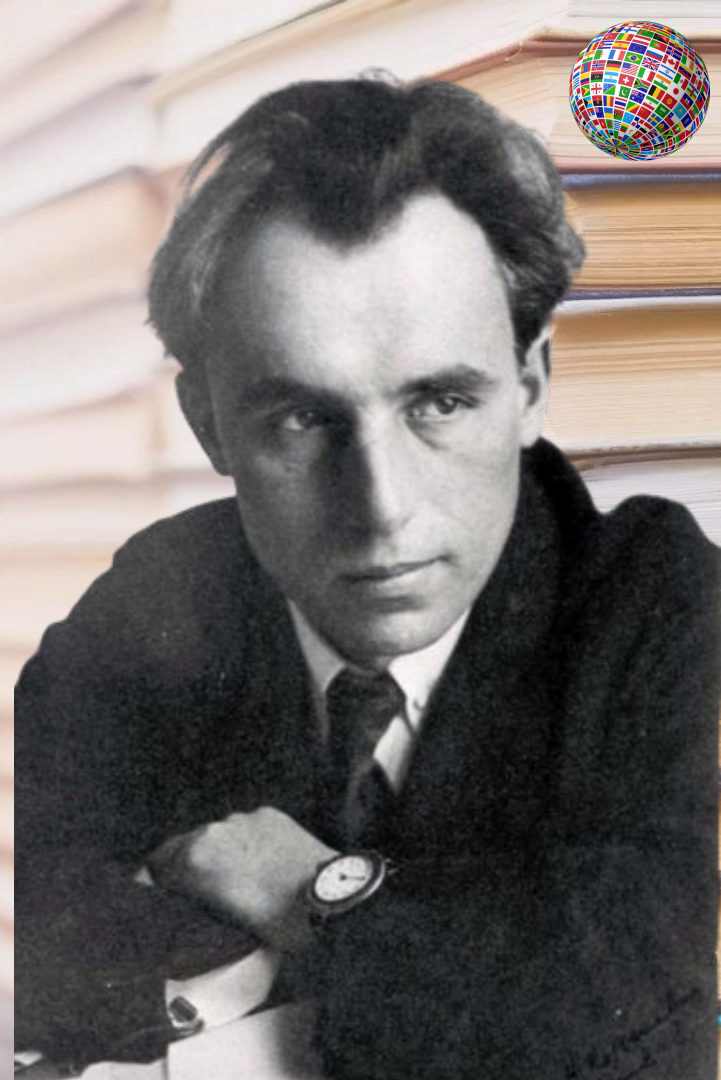
**Іван Багрянний,**

1937 рік



*Мова – це коштовний скарб,  
набутий віками нашим народом,  
його невичерпне духовне багатство.  
В той же час це й наша зброя в ідейній  
боротьбі, що постійно  
точиться між двома світами.  
Дбаймо, щоб ця зброя завжди була гостра  
і гнучка, як шабля, ясна, як сонце.*

**Петро Панч,**  
український письменник.



# Перелік використаних джерел



- [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9\\_%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C\\_%D1%80%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%97\\_%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C_%D1%80%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8)
- <https://www.cir-ps.com/post/%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C-%D1%80%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8-1>
- <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3408085-sogodni-miznarodnij-den-ridnoi-movi.html>
- <https://www.jit.academy/movy-shho-znykayut/>
- <https://sky-lingua.com/ua/12-nayposhirenishih-mov-u-sviti/>
- <https://factosvit.com.ua/top-10-znykayuchykh-mov-svitu/>
- <https://dyvys.info/2021/11/09/den-ukrayinskoyi-pysemnosti-ta-movy-25-tsikavykh-faktiv/>
- <https://chas.news/news/den-ukrainskoi-pismennosti-ta-movi-2023-nova-data-i-istoriya-svyata>
- [https://osvita.ua/school/literature/b/66414/#google\\_vignette](https://osvita.ua/school/literature/b/66414/#google_vignette)
- [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0\\_%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0\\_\(%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B0\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0_(%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B0))
- <https://www.ua-coins.info/ua/list/2456-ukrainskiy-yazyk-v-suvenirnoy-upakovke>
- <https://suspilne.media/culture/106911-miznarodnij-den-ridnoi-movi-so-mi-znaemo-pro-ridnu-ukrainsku/>
- <https://vsim.ua/Podii/21-lyutogo-vidznachayut-mizhnarodniy-den-ridnoyi-movi-istoriya-ta-tsik-11770336.html>